

In het 4e Nederlandse Actieprogramma Nitraatrichtlijn 2010-2013, is de lijn uitgezet voor de komende 4 jaar.

De huidige stand van zaken

- Op **kleigronden** zit de **nitraatconcentratie** in het **grondwater** gemiddeld overal onder de 50 mg/l (norm), echter op 25% van de bedrijven wordt de norm nog steeds overschreden
- Op de **zandgronden** zit de **nitraat** in het **grondwater** gemiddeld op 70 mg/l, op 80% van de bedrijven wordt de norm van 50 mg overschreden.
- **Veengronden** zitten op 10 mg nitraat, **Lossgronden** op 90 mg nitraat en zijn daarmee de grootste vervuilers.
- In het **oppervlaktewater** was er voor wat betreft **stikstof** in het verleden een groot verschil tussen de landbouwwateren (sloten en watergangen) en de algemene wateren (rivieren, ijsselmeer). Het N-gehalte in de landbouwwateren is echter sterker gedaald, waardoor er nu geen verschil meer is tussen beiden (en er dus ook geen probleem meer is).
- Voor **fosfaat** in het **oppervlaktewater** is het verschil nog steeds erg groot. Fosfaat in de landbouwwateren ligt ongeveer 2 x zo hoog dan het fosfaatgehalte in de algemene wateren. Er is in de laatste jaren geen verlaging bereikt.
- Fosfaat in het oppervlaktewater wordt grotendeels veroorzaakt door **lekkage uit fosfaatverzadigde gronden**. Ongeveer 30% van de gronden (fosfaatverzadigde zandgronden) zijn verantwoordelijke voor 65% van de fosfaatbelasting in het oppervlaktewater!

Aanscherpingen voor de komende jaren

Gebruiksnormen

- Vanaf 2010 zal de **werkingscoëfficiënt voor drijfmest op zand en loss verhoogd** worden van 65% naar 70%
- Voor **runderdrijfmest** zal het w.c. **verhoogd** worden van 45% naar 60%
- Aanscherping van de gewasnormen: Op **zand en loss** zullen vanaf 2010 de normen voor **grasland, groenbemesters verlaagd** worden, **vanaf 2012** worden **alle normen** verder verlaagd. Op **kleigronden** blijven de gewasnormen **gelijk** tov 2009.
- De norm voor **wintertarwe op klei** wordt **verhoogd** vanaf 2010 van 220 kg N naar 245 kg N. **Ook** voor **zaaiuien** (en zomertarwe?) op klei wordt verwacht dat binnenkort de normen worden verhoogd!
- Op **klei** komen **bedrijfsspecifieke normen voor Fritesaardappelen en Suikerbieten**. Bij een opbrengst boven 50 ton/ha aardappelen mag 30 kg N extra worden gerekend. Bij een opbrengst boven 75 ton/ha voor bieten, mag 15 kg N extra worden berekend. Bij aardappelen geldt het alleen voor een beperkt aantal rassen (nog niet bekend). Hoe de hogere productie aangetoond moet worden is ook nog niet bekend.

- De **fosfaatnormen** worden **afhankelijk** van het Pw-getal (bouwland) of PAI-getal (grasland) Waarschijnlijk gaat dit gelden per perceel.

	2010	2011	2012	2013
Grasland				
PAI >50	90	90	85	85
PAI 27-50	95	95	95	95
PAI <27	100	100	100	100
Bouwland				
Pw >55	75	70	65	55
Pw 36-55	80	75	70	65
Pw <36	85	85	85	85

- De extra norm voor **fosfaatfixerende** gronden (Pw <25 of PAI <16) is **verlaagd** van 160 kg P2O5 naar 120 kg P2O5. Nieuw is dat voor grasland deze norm ook geldt voor de extra aanvoer in de vorm van mest (was voor bouw- en grasland alleen in de vorm van kunstmest)
- Het **doorschuiven van fosfaat** (max 20 kg/ha) blijft **ongewijzigd**.

Gebruiksvoorschriften

- Per 1 januari 2012:
 - Uitrijverbod drijfmest op grasland klei/veen: vanaf 1-9 (was 15-9)
 - Uitrijverbod drijfmest op grasland zand/loss: vanaf 1-8 (was 1-9)
 - Uitrijverbod drijfmest op bouwland alle gronden: vanaf 1-8 (was 15-9 op klei/veen en 1-9 op zand/loss)
 - Uitrijverbod drijfmest op bouwland als groenbemester wordt geteeld: vanaf 1-9
 - Verplichte opslagcapaciteit voor drijfmest voor veehouderijbedrijven wordt verhoogd van 6 maanden naar 7 maanden
- Vaste mest mag in de winterperiode ook op zand/loss worden aangewend tbv de aanplant van bomen.
- 2^e jaars roodzwenk en 2^e jaars veldbeemd en winterkoolzaad mogen met stikstof gestrooid worden tot 15 oktober ipv 15 september.
- Per 1-1-2010 is het gebruik van de sleepvoet op zand niet meer toegestaan
- De toegestane vanggewassen na mais op zand zijn uitgebreid met wintertarwe, wintergerst en triticale.
- In het voorjaar mag voor graan op klei, kunstmest uitgereden worden op bevroren grond, indien overdag de temperaturen weer boven nul komen.
- Melkveebedrijven mogen tot 31 mei grasland vernieuwen op zand (was 1 mei)
- Rosekalveren zijn voortaan graasdieren ipv staldieren